

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

FALSKA BRÖDER ILLUSTRERADE

Judas brev 11-13 • Predikan i G8B, trots restriktioner 2021-05-02 • Johnny Lithell

INLEDNING

Vi återvänder till Judas brev – detta korta, men kraftfulla brev som manar de heliga till kamp för att bevara den tro som överlämnats till dem en gång för alla. Judas brev är en stridsskrift, och den slösar inte ett enda ord. Den talar om en kamp som är verklig och som är kostsam. Varför manar han dem till kamp? För att han har fått reda på att det har nästlat sig in vissa personer som skadar församlingen. Det är alltså personer som kallar sig kristna, men som Judas säger, deras dom för länge sedan är förutsagd i Skriften. De kallar sig kristna, men de är falska bröder, och om församlingen inte kämpar för tron så kommer dessa personer att korrumpiera hela församlingen. Så Judas manar dem att vakna – att se vad som står på spel.

Sedan ger han församlingen verktyg att identifiera dessa falska bröder. I förra predikan när vi tittade på verserna 5-10 såg vi att han gav tre varnande exempel ur Gamla testamentet och utifrån det fortsatte han och ringade in tre attityder som präglar dessa personer. Han visar att de hänger sig åt sina begär, det vill säga, att de inte har något intresse av att kämpa mot synden i sina liv utan snarare verkar göra det till en dygd att agera på varje impuls som kommer in i deras tankevärld. De är omoraliska och har inga problem med det. Därefter visar han att de föraktar auktoritet. Att de inte tål att underordna sig Guds ordning utan hänvisar till nya auktoriteter och skapar splittring i församlingen. Och för det tredje visar Judas att de är vanvördiga i sitt tal; de hånar det heliga. Judas använder det grekiska ordet βλασφημέω som vi har i svenskan också. De är gränslösa med sina ord.

Så, de är omoraliska, vers 8. De är upproriska (insubordinate). Och de är vanvördiga (irreverent).

Alla dessa tre attityder är förstås skadliga för dem själva – Judas upprepar gång på gång att de är på väg mot evig fördömelse, men det är också något som skadar församlingen och därför måste församlingen vakna och kämpa.

Idag går vi vidare i texten. Vi är kvar i samma sammanhang; Judas talar fortfarande om samma personer. Jag läser vers 11-13,

Judasbrevet 11-13 (SFB-15)

«Ve dem! De har gått in på Kains väg, de har kastat sig ut i Bileams villfarelse mot betalning, de har gjort uppror som Kora och gått under.
«De är skamfläckar vid era kärleksmåltider där de utan att skämmas festar tillsammans med er och tar för sig. De är moln utan regn som drivs bort av vindarna, de är träd utan frukt när hösten är inne, dubbelt döda och uppräckta med rötterna. «De är vilda havsvågor som skummar med sina skändligheter, de är irrande stjärnor som har det svarta mörkret att vänta för evigt.

Det är återigen en välordnad text vi ställs inför. Först ger han tre exempel på falska bröder ur Gamla testamentet som illustrerar den här attityden vi har talat om. Det är min första punkt. Därefter ger han inte mindre än fem ytterligare illustrationer av samma attityd, fast från naturen. Det blir min andra punkt. Efter det tänkte jag ta en kort tredje punkt och säga något om varför det här budskapet är så viktigt för oss i vår tid.

I. TRE FALSKA BRÖDER

Då går vi in i den första punkten. Judas har alltså redan gett tre exempel på när olika folk har gått vilse och fallit i synd. Han har talat om när Israel under uttåget ur Egypten inte trodde på Gud, han har talat om när en del av änglarna föll och han har talat om Sodom och Gomorra och städerna däromkring och deras omoral. Men nu ger Judas tre exempel till, fast den här gången nämner han tre personer, nämligen Kain, Bileam och Kora.

Vi kan se att det finns en stegring mellan de här exemplen, där nästa är värre än det förra. Dessutom finns en stegring i hur de ger sig in vad de här exemplen representerar. Först *går* de in på Kains väg. Därefter *kastar* de sig ut i Bileams villfarelse och till sist *går de under* i Koras uppror.

1. Kain

Det börjar med Kain. Det står om honom i Första Mosebokens fjärde kapitel. Han är den första människan som föddes på naturlig väg, Adam och Evas förstfödde. Det står att Kain var jordbrukare och att hans yngre bror Abel var herde.

Sedan säger texten att Kain och Abel bar fram varsin offergåva till Gud. Och Gud såg till Abel och hans offer, men inte till Kain och hans offer. Det gjorde Kain arg, så arg att han dödade sin bror.

Varför? De måste ha fått någon sorts instruktion om vad som var ett bra offer. Hebreerbrevets författare säger att Abel genom tron bar fram ett bättre offer än Kain. Men Kain verkar inte ha varit intresserad av vilken sorts offer Gud ville ha. Han ville göra på sitt eget sätt. Han var inte intresserad av att tillbe Gud på Guds sätt utan ville hellre tillbe på sitt eget sätt. Han hade sina egna idéer.

Det fanns en upproriskhet hos honom, vilket gjorde att han tillbad Gud på sitt eget sätt och när det inte gav den utdelning han ville så blev han arg till en sådan grad att han mördade sin bror. Han är omoralisk, upprorisk och vanvördig. Hans bror var rättfärdig, enligt Hebreerbrevets författare, men Kain i sin egen upproriskhet hatar den rättfärdige. Han var fortfarande religiös; han offrade någon sorts offer, men det måste ske på hans egna villkor. Och det slutade med hans brors död och att han själv blev förvisad.

2. Bileam

Nästa person som Judas nämner är Bileam. Det är en ganska komplex berättelse som är svår att sammanfatta. Men i berättelsen finns två stora lärdomar: den ena handlar om pengar och den andra att han ledde andra in i synd.

Det börjar med att den moabitiske kungen Balak var rädd för Israel och därför sökte upp profeten Bileam och erbjöd honom pengar för att förbanna Israel. Det var Bileam beredd att göra för han ville gärna ha Balaks pengar, men Gud stoppade honom och lät honom välsigna Israel istället. Men berättelsen om Bileam slutar inte där. Direkt efter att händelsen med

Bileam och Balak står det att Israel förförs av Moab – att mobiterna bjöd in israeliterna att delta i deras offerritualer och att folket började begå otukt med moabitiska kvinnor (4 Mos 25). Det ledde till en stor katastrof som innebar att 24 tusen människor dog. Varför hände det? Jo, för att Bileam som hade gett rådet att det moabitiska folket skulle göra så, för då skulle Gud straffa dem (4 Mos 31:16). Han kunde inte förbanna Israel själv, men han kunde berätta för Moabs kung hur han skulle göra för att Israel själva skulle väcka Guds vrede.

Återigen har vi ett exempel på en falsk broder, en person som är omoralisk, upprorisk och vanvördig. Hör vad Jesus själv säger i Uppenbarelseboken 2:14, i sitt brev till församlingen i Pergamon,

Uppenbarelseboken 2:14 (SFB-15)

«Men jag har en sak emot dig: att du har några där som håller fast vid Bileams lära, han som lärde Balak att gillra en fälla för Israels barn så att de åt kött från avgudaoffer och var otrogna.

Så berättelsen om Bileam lär oss om falska profeter som gör vad som helst för pengar. Och det kan vi förstås se idag, med falska pastorer vars hela budskap handlar om att de själva ska bli rika. Eller om pastorer som är lejda arbetare, som bara ser det som ett jobb som de gör för en lön. Det måste vi vara uppmärksamma på. Men om vi lyssnar till Jesus handlar Bileams villfarelse om att orsaka att Guds folk faller i synd.

Ser du att det är ett steg bortom Kain? Kain var en religiös person som tillbad Gud på sitt eget sätt, på sina egna villkor, efter sitt eget huvud. Han var omoralisk, upprorisk och vanvördig, men det stannade vid hans egen synd och en persons död. Bileam var också en religiös person med samma attityd, och han tog det längre och influerade folket att synda, vilket orsakade 24 000 personers död.

3. Kora

Det tredje exemplet Judas tar upp är Koras uppror. Han använder ett intressant grekiskt ord för uppror, nämligen ἀντιλογία, *mot ordet*. Att vara emot ordet. Vi har alltså Kain som inte brydde sig om Guds ord. Vi har Bileam som arbetade runt Guds ord och så har vi Kora som ledde ett öppet uppror.

Det står om Kora i 4 Mos 16. Han var levit, vilket innebar att han hade religiösa ansvar. Han skulle ta hand om tabernaklet. Han skulle skapa förutsättningar så att folket kunde tillbe. Precis som både Kain och Bileam borde han ha vetat bättre. Men han var omoralisk, upprorisk och vanvördig.

Kora var inte nöjd med att han inte fick göra prästernas tjänst. Han var kusin med Mose. Så han startade ett uppror och till en början följdes han av 250 av israels ansedda män. Den han gjorde uppror mot var förstas Mose, eftersom Mose var den ledare som Gud utsett. Här har vi ytterligare ett kännetecken hos de falska bröderna som Judas talar om. De kommer att vilja tillbe på sitt eget sätt och de kommer att försöka leda andra åt sitt eget håll och de kommer oundvikligen att attackera och underminera de herdar som håller fast vid sanningen.

Vad var det Kora sa, som var hans valspråk? Det står i 4 Mos 16:3, ”Hela församlingen är helig, allesammans, och Herren är mitt ibland dem.” Hela församlingen är helig – det låter ju bra. Är inte det sant?

Jovisst är det sant. Men vi måste förstå varför han säger det. Han säger, ”vi behöver inte lyssna till Mose. Mose kanske har vissa poänger, men det finns saker Mose inte vet något om.

Alla vi är ju också heliga – varför ska han vara över oss? Varför behöver vi ha någon som leder oss? Jag behöver i alla fall ingen som säger till mig vad Guds sanning är.”

Det var framgångsrikt. Han var upprorisk; han föraktade all auktoritet vid sidan av honom själv, och han lyckades övertyga andra att göra samma sak genom att dra falska slutsatser av premisser som verkar sanna. Det är vad falska bröder gör; de är fullt upptagna med att underminera och omkullkasta all auktoritet vid sidan av dem själva.

Hur gick det för dem? Marken öppnades under de 250 som hade lett upproret och svalde dem till helvetet. Därefter dödades 15000 personer i en hemsökelse, och anledningen att det inte blev fler var att Mose bror Aron bringade försoning för folket där han stod mellan hemsökelsen och folket.

Så, återigen, ser du hur samma upproriskhet och samma omoral och samma vanvördighet är verksam i dessa tre, och hur det stegrar sig? Kain syndar för sig själv, Bileam intrigerar så att folket faller i synd och Kora leder ett öppet uppror mot den man som Gud utsett att leda folket.

Deras fördömelse

Här har vi tre urtyper av falska bröder som gör uppror på olika sätt, och de står i stark kontrast mot den kristna hållningen som gärna underordnar sig Guds ord och som gärna underordnar sig de underherdar som den helige Ande har insatt att undervisa Guds ord och leda Guds församling. Det är tre ökända namn i Israels historia.

Vår text börjar med att Judas utropar: ”ve dem!” Ve vilka då? Inte Kain eller Bileam eller Kora. Deras dom är förutsagd i Skriften, i evig eld. Nej, när Judas ropar ”ve dem!” handlar det om de falska bröderna i församlingen. När han ropar ”ve” innebär det att han talar som en gammaltestamentlig profet som å Guds vägnar förkunnar Guds dom över de här personerna.

Jesus säger i Joh 14:6 att han är vägen, sanningen och livet. Här säger Judas att de har övergett vägen och gått på Kains väg, de har övergett sanningen och kastat sig ut i Bileams villfarelse och de har övergett livet för att istället gå under som Kora. De står emot allt som Kristus är.

Jag sade redan i förra predikan att vi ska återkomma till deras dom, och det ska vi göra nästa gång om Herren vill, men vi måste än en gång lägga märke till hur Judas upprepar sig. I den fjärde versen säger han att deras dom för länge sedan är förutsagd i Skriften. I den femte versen säger han att Gud dödade de som inte trodde. I den sjätte versen säger han att änglarna som föll hålls i förvar med eviga bojor och i den sjunde versen talar han om att Sodom och Gomorra står som ett exempel och får sitt straff i evig eld. I den tionde versen säger han att de falska bröderna hånar vad de inte känner till och fördärvar sig själva. I den trettonde versen säger han att de har det svarta mörkret att vänta för evigt och sedan i den fjortonde och femtonde versen talar han om den dom som kommer att drabba dem.

Även om vi ska återkomma till det här nästa gång är det viktigt att se hur Judas kategoriskt betonar att dessa falska bröder är falska bröder som är på väg till helvetet. Han säger inte ”låt oss vänta och se”, eller ”låt oss höra lite mer av vad de har att säga.” Nej, han säger: ”de är upproriska och omoraliska och vanvördiga – ni måste hantera det här!”

När man är medlem i en församling; när man är med och firar Herrens måltid tillsammans i församlingen är det församlingens sätt att bekräfta varandra som kristna. ”Eftersom brödet är ett, är vi som är många en enda kropp, för alla får vi del av ett och samma bröd.” När vi delar brödet mellan oss gör det oss till ett. Därför vore det största tänkbara sveket vi kan göra mot varandra att bekräfta någon som kristen som i själva verket är på väg mot helvetet. Att ge den personen en falsk visshet att allt är väl, när i själva verket inget är väl. Det kan vi inte ens riskera att göra. Så när vi ställer någon utanför församlingen handlar det i regel om att vi inte längre är säkra. Vi kan inte längre ge den bekräftelsen eftersom vi inte kan se den frukt som hör det kristna livet till. Att behålla en person i församlingen som vi inte är säkra på att han eller hon är född på nytt är den yttersta kärlekslösheten eftersom det är att fortsätta ge en falsk förvisning om evig glädje när den personen i själva verket är på väg mot evig eld. Dessutom kan vi se att när Jesus kritiserar två av de sju församlingarna i Uppenbarelseboken är det för att de har behållit personer i församlingen som de borde ha ställt utanför gemenskapen.

II. FEM ILLUSTRATIONER FRÅN NATUREN

Jag ska öka tempot lite och gå vidare till nästa punkt. I vers 12-13 fortsätter Judas att illustrera de här falska bröderna och han gör det med fem bilder från naturen.

1. Blindskär – dold död

Det första han säger är en smula förvirrande om man läser Svenska Folkbibeln. Här har man valt en översättning som är annorlunda mot alla andra översättningar jag tittat på. Folkbibeln säger att de är smutsfläckar vid deras kärleksmåltider. Alla andra översättningar säger att de är dolda klippor, blindskär. Det är alltså en term från sjön, där man talar om klippor som ligger dolda under vattenytan och som gör att båten sjunker.

De har alltså nästlat sig in i församlingen och de är med i kärleksmåltiderna. Det var något man gjorde ibland dagligen i den tidiga kyrkan, att man möttes och bjöd varandra på mat och firade sin kärlek till varandra. Man gladdes tillsammans och byggde upp varandra. Men så finns de här falska bröderna med i gemenskapen och är som klippor som river sönder skrovet på församlingen och orsakar förstörelse och död. De sprider sin upproriskhet och sin omoral och sin vanvördighet. De skapar misstänksamhet och underminerar all auktoritet utom sin egen.

Judas fortsätter, han säger att de festar tillsammans med er och tar för sig. De har alltså ingen som helst känsla av sin egen synd. De har inget samvete. Han säger att de tar hand om sig själva, vilket alltså går emot festens syfte som var att bygga upp varandra. De bryr sig inte om något annat än att få sin egen vilja igenom och de fruktar inte Guds dom.

2. Moln utan regn

Judas går vidare och säger att de är moln utan regn. De lever i ett torrt land och moln ger ett löfte om regn, och regn innebär att grödorna växer och landet frodas. Men de här personerna kommer med tomma löften. De talar högt om sitt eget andliga liv och sina egna andliga insikter och de vill gärna samla sina egna lärjungar. Men de förvandlar sina lärjungar till fariséer som missförstår Guds nåd. De lovar stort, men det blir inget av det. Det blir bara legalism. Vilket leder oss till nästa bild.

3. Träd utan frukt

Judas säger att de är ”träd utan frukt när hösten är inne, dubbelt döda och uppräckta med rötterna.” Hösten är förstås den tid då friska och goda träd ska bära frukt. Man väntar under lång tid, oftast hela året och så kommer till sist hösten då man får skörda. Men här talar Judas om träd som inte bär frukt. Och det är inte så konstigt eftersom de är uppräckta med rötterna. De är inte rotade i kärleken. De har inte kontakt med det levande vatten som ger liv.

Jesus uppmanar oss att pröva frukten. Vi kan inte se in i en persons hjärta, men vi kan se och pröva vad en person säger och gör. Jesus säger att ett gott träd bär god frukt och han låter oss förstå att det går att se, ja, han uppmanar oss att pröva.

4. Vilda havsvågor

Judas går vidare och kallar de falska bröderna för ”vilda havsvågor som skummar med sina skändligheter”. Han anspelar på Jesaja 57:20 som säger,

Jesaja 57:20 (SFB-15)

²⁰Men de gudlösa är som ett upprört hav som inte kan vara stilla, vars vågor rör upp dy och smuts.

De falska bröderna är fulla av åsikter och aktivitet och de kan inte vara stilla. Gång på gång så måste de ge uttryck för sin upproriskhet, men allt de gör är att dra upp dy och smuts.

5. Irrande stjärnor

Till sist säger han att de är ”irrande stjärnor som har det svarta mörkret att vänta för evigt”. Det är ett märkligt påstående eftersom man visste långt innan antiken att stjärnor inte irrar. Man kan navigera efter stjärnor, just för att de inte irrar. Men Judas talar om irrande stjärnor. Kanske menar han det vi kallar ett stjärnfall som sveper över himlen ett ögonblick och sedan är borta. Hursomhelst talar han om stjärnor som på ett eller annat sätt går emot sitt syfte och bara skapar förvirring. Och slutsatsen är klar: de har det svarta mörkret att vänta för evigt.

III. VARFÖR ÄR DETTA VIKTIGT?

Varför är det här viktigt för oss? Det kan låta som en väldigt avskräckande predikan som går ut på att vi ska strida mot varandra i församlingen.

Jag har hållit på för länge redan, så jag får begränsa mig kraftigt. Jag skulle vilja säga tre saker:

Dels är det här viktigt för oss för att *Gud är helig*. Vi lever i en svensk kristenhet som sover i apati. Som ständigt strävar efter att få bekräftelse från världen och som vill framstå som upplyst och tolerant. Och som i jakten på bekräftelse har skapat en gud till sin egen avbild; en bekväm och snäll gud som inte bryr sig det minsta om helighet, som inte skrämmer någon och som aldrig gör något obehagligt.

Men vi vet att det är en falsk gud. Vi vet att Bibeln beskriver en Gud som är trefalt helig; som är en förtärande eld, i vars närhet vi omöjligt kan förbli de vi var. Bibeln beskriver en Gud som är allsmäktig skapare och som vi aldrig någonsin kan fjanta bort. Om vi tror på Bibelns Gud kommer det att få kolossala konsekvenser. Han gör allt nytt. Han är krukmakaren och vi är leran. Han river ner och han bygger upp. Han formar ljus och mörker, lycka och olycka (Jes 45:7). Därför är den här texten viktig för oss. Den säger oss något om vem Gud är.

Men den säger oss också något om vad vårt gensvar till Gud bör vara. Han säger att *vi ska vara heliga* som han är helig. Det innebär att vi som kristna lever i daglig omvändelse; att vi kämpar mot synden i våra liv; mot världen, köttet och djävulen. Att vi är förkrossade över vår egen upproriskhet och omoral och vanvördnad och att vi ber om Andens kraft att döda synden i våra liv.

Men, för det tredje, den här texten är viktig för oss eftersom Jesus Kristus har *gett sitt liv för att framställa sin brud utan fläck eller skrynkla*. Medan vi var hans fiender älskade han oss och gav sig själv för oss. Varför? För att synden inte ska ha någon fördömmelse över oss, och ytterst sett för att synden inte ens ska närvara i våra liv. Men Bibeln säger inte att han gav sitt liv för ett antal individer utan för sin församling. För sin brud. Den här texten är viktig för oss eftersom Kristus smyckar sin brud och han har i någon mån också anförtrott ansvaret att smycka sin brud till oss. Den här texten ger oss vägledning i hur vi kan göra det. Vill vi arbeta mot samma mål som Kristus eller vill vi klä ut Kristi brud efter vårt eget tycke?

AVSLUTNING

Vänner, låt oss ge oss själva till honom och lita på att han kommer att leda oss rätt. Låt oss älska varandra på det sätt som han uppmanar oss att göra. Och låt oss kämpa för det som är rätt och rent och behagar honom.